

Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning

Årstal og startdato for denne logbog :

Brugers navn : _____

Adresse : _____

CVR. nr. : _____

Beholder navn/nummer : _____

Adresse : _____

Anvisning i føring af logbog for overdækning på beholdere med flydende husdyrgødning

Lovgivningen kræver fra 1. marts 2003 en fast overdækning på beholdere med flydende husdyrgødning. Lovgivningen giver dog også mulighed for at etablere anden tæt overdækning, hvis der fra 1. februar 2003 føres logbog. Logbogen skal sikre, at der hele tiden holdes øje med, at der er en tæt overdækning på beholderen. Formålet med overdækningen er først og fremmest at reducere ammoniakfordampningen til et minimum.

Lovgivningen giver altså to muligheder:

- **Fast overdækning**, som er flydedug, teltoverdækning eller lignende.
- **Tæt overdækning**, som er et naturligt flydelag, halm, letklinker (Leca) eller lignende.

For beholdere uden fast overdækning skal der føres logbog i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens anvisninger, som fremgår heraf. Kommunen er tilsynsmyndighed, og det er strafbart at undlade at føre logbog, hvor det kræves. Kommunen vil kræve, at der etableres fast overdækning, hvis der konstateres mangelfuld overdækning på beholderen.

Det er brugeren af beholderen, som har ansvaret for, at der er en tæt overdækning, og det er brugeren, som skal føre logbog. Brugeren er den der tilfører husdyrgødning til beholderen.

Hvis der er flere brugere, er det ejeren af beholderen, som er ansvarlig for overdækning og logbog. Hvis ejer ikke selv tilfører flydende husdyrgødning til beholderen, påhviler ansvaret i stedet for, som hovedregel, den bruger der tilfører den største mængde husdyrgødning. Der kan også indgås en skriftlig aftale, hvor den ansvarlige bruger udpeges på anden måde. De øvrige brugere skal kunne henvise til den ansvarlige.

Der skal føres én logbog for hver beholder, og der skal foreligge en kortskitse, hvoraf placeringen fremgår. Logbogen skal gemmes i mindst 5 år.

Hvornår er en tæt overdækning tilstrækkelig tæt?

Overdækningen skal dække hele beholderen, være tæt og sammenhængende samt have en tør overflade (i tørvejr). Den skal desuden være stabil i forbindelse med blæst og kraftig nedbør. Hvis overdækningen består af et naturligt flydelag, skal dette have en skorpet overflade og være fri for sprækker med blank gylleoverflade. Det er vanskeligt og kan være farligt at måle flydelagets tykkelse, hvorfor der ikke kræves en vurdering af flydelagets tykkelse. Det kan accepteres, at der ved indløbet er op til 3 m² uden tæt flydelag. Ved opbevaring af ajle kan der normalt ikke dannes et naturligt flydelag. Der kan dog anvendes anden tæt overdækning f.eks. letklinker (Leca).

Hvad skal gøres, hvis den tætte overdækning ikke er tæt?

Hvis det konstateres, at hele eller dele af beholderen ikke er dækket af en tilstrækkelig tæt overdækning, skal der samme dag startes en reetablering. Hvis der bestilles en entreprenør til at snitte halm og foretage omrøring eller etablere anden form for overdækning, skal arbejdet udføres hurtigst muligt. Overdækningen skal være intakt senest 7 dage efter en mangelfuld overdækning konstateres.

Hvor lang tid må en beholder være uden tæt overdækning?

I forbindelse med tømning af beholderen kan det være vanskeligt at etablere et nyt flydelag, og der accepteres en periode på 2 uger uden tæt overdækning. Efter omrøring og udbringning i øvrigt accepteres en periode på 7 dage efter seneste omrøring eller konstateret manglende overdækning.

Hvor ofte skal den tætte overdækning kontrolleres?

Brugeren skal kontrollere overdækningen mindst én gang hver måned. Hvis der er erfaringer med, at overdækningen på en beholder i perioder forsvinder helt eller delvis i forbindelse med bestemte hændelser, f.eks. omslag i vejret eller overpumpning af gylle, skal kontrollen foretages oftere.

Efter afsluttet omrøring, udbringning eller tømning af en beholder, eller hvis overdækningen af andre årsager er brudt, skal beholderen kontrolleres med få dages interval, indtil overdækningen igen er intakt. Hvis et naturligt flydelag ikke af sig selv dannes, anbefales det at tilføre halm, dybstrøelse eller lignende. Resultatet af kontrollen kan noteres i logbogen.

Hvordan etableres en tæt overdækning?

Et tæt flydelag på gyllebeholdere kan etableres naturligt ved anvendelse af halmstrøelse i staldene, men ofte begrænser stald- og gødningssystemet anvendelsen af halmstrøelse i større stil, så det er nødvendigt at etablere et flydelag i selve gyllebeholderen.

Følgende metoder anbefales:

- 10-20 kg snittet halm af korn eller frøgræs pr. m² overflade i gyllebeholderen. På beholdere større end 2500 m³, og hvor der ikke tilføres halmstrøelse med gyllen, anbefales det at anvende op mod 20 kg halm pr. m². Halmen bør være fri for flyvehavre, da spiredygtige frø kan spredes med husdyrgødningen.
- 0,2-0,4 m³ fast gødning eller dybstrøelse pr. m². På beholdere større end 2500 m³, og hvor der ikke tilføres halmstrøelse med gyllen, anbefales det at anvende op mod 0,4 m³ fast gødning eller dybstrøelse pr. m².
- Når halm eller fast gødning/dybstrøelse tilsættes, bør der samtidig foretages en omrøring i beholderen for at blande halm/gødning med gyllen. Hermed får man en mere homogen blanding, som øger sandsynligheden for, at der dannes et jævnt flydelag på hele beholderen.
- For at stabilisere flydelaget, kan der udstrøs 30-40 kg korn pr. 1000 m² flydelag (f.eks. 20 kg korn til en beholder med en kapacitet på 2000 tons gylle). Planternes rodnet binder flydelaget sammen og medvirker til, at det bliver mere stabilt. Kornet bør strøs på gyllebeholderen i starten af august, så der kan etableres et jævnt plantedække inden vinteren.

Som alternativ til et naturligt flydelag kan overdækningen etableres med 10-12 cm letklinker (Leca), som enten blæses direkte oven på beholderen eller fyldes i en såkaldt netpose. Hvis man vælger at blæse letklinkerne direkte oven på beholderen, skal man sikre sig, at der anvendes letklinker med en stor diameter. Disse er mindre tilbøjelige til at synke ned i gyllen og dermed blive pumpet med over i gyllevognen, hvor letklinkerne kan give anledning til problemer med tilstopning og øget slitage på pumpe og fordeler.

Lovgrundlaget : Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002) § 18 stk. 1-2.

§ 18. *Beholdere for flydende husdyrgødning skal være forsynet med fast overdækning i form af flydedug, teltoverdækning eller lignende, jf. dog stk. 2.*

Stk. 2. *Den ansvarlige for landbrugsbedriften (driftsherren) kan undlade at opfylde kravet om fast overdækning, jf. stk. 1, såfremt der i stedet etableres tæt overdækning, f.eks. i form af naturligt flydelag, eller anden tæt overdækning på beholderen, og at driftsherren som led i en egenkontrolordning løbende og regelmæssigt mindst én gang om måneden fra den 1. februar 2003 fører optegnelser i en logbog, herunder om tilstanden og tætheden af flydelaget eller anden tæt overdækning på hver enkelt beholder til dokumentation af, at der er et tilstrækkeligt tæt flydelag eller anden tæt overdækning. Logbogen føres i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens anvisninger.*

Logbogen består af to skemaer:

Skema 1, der indeholder alle vurderingerne af overdækningen. Skemaet udfyldes senest 1 måned efter sidste føring, dog senest

- 1 uge efter konstateret defekt overdækning eller omrøring/udbringning
- 2 uger efter tømning.

Hvis det f.eks. konstateres, at overdækningen er defekt, skal dette noteres i skema 1. Tiltag til etablering af overdækningen beskrives i **skema 2**. Senest 1 uge efter skal skema 1 igen udfyldes. Det anvendte række nr. i skema 2 kan derfor anføres to steder i skema 1.

Skema 2, der udfyldes ved aktiviteter i beholderen. Det skal noteres, hvilken dato der omrøres, udbringes og tømmes, og hvad der er gjort for at reparere eller reetablere overdækningen. F.eks. at der er tilført snittet halm (herunder mængde), eller at maskinstationen er bestilt til at komme og lægge snittet halm på dagen efter.